

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudců Mgr. Petra Sedláka, PhD. a JUDr. Václava Štencla, MA ve věci

žalobce: **TRIFF, s.r.o.**, IČO 26919982
sídlem Čápkova 12/4, Veverří, 602 00 Brno

žalovanému: **Magistrát města Brna**
sídlem Malinovského náměstí 3, 601 67 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 10. 2020, sp. zn. 5400/OD/2020/354345-Ro-/20/

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

- 1. Úřad městské části města Brna, Brno-střed, odbor dopravy (dále jen „silniční správní úřad“) společným rozhodnutím ze dne 20. 7. 2020, č. j. MCBS/2020/0111461/SEDV (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), žalobce uznal vinným ze spáchání dvou přestupků. Prvního

přestupku [výrok č. I. písm. A)] podle § 42b odst. 1 písm. b) a i) zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZPK“) se měl žalobce dopustit tím, že dne 8. 4. 2020 v 15:15 hod v rozporu s § 25 odst. 1 ZPK zřídil na chodníku před objektem č. 18b na ulici Špitálka v Brně nepovolený zábor o celkovém rozsahu 9,52 m², který tvořil stavební výtah, střešní tašky a tři drátěné oplocenky, dále zde v rozporu s § 19 odst. 2 písm. b) ZPK osadil tři dopravní značky. Žalobce zřídil tento zábor a osadil přenosné značky bez souhlasu silničního správního úřadu. Druhého přestupku [výrok č. I. písm. B)] podle § 42b odst. 1 písm. b) a i) ZPK se měl žalobce dopustit tím, že dne 2. 6. 2020 v 13:20 hod v rozporu s § 25 odst. 1 ZPK zřídil na chodníku před objektem č. 18b na ulici Špitálka v Brně nepovolený zábor o celkovém rozsahu 6,26 m², který tvořil stavební výtah, střešní tašky, dva igelitové pytle, náhradní podstavce k dopravním značkám, tři drátěné oplocenky a dřevěný přechodový můstek pro chodce, dále zde v rozporu s § 19 odst. 2 písm. b) ZPK osadil tři dopravní značky. Žalobce zřídil tento zábor a osadil přenosné značky bez souhlasu silničního správního úřadu. Za spáchání těchto přestupků uložil silniční správní úřad žalobci úhrnnou pokutu ve výši 30 000 Kč podle § 46 a § 41 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „přestupkový zákon“) ve spojení s § 42b odst. 6 písm. a) a b) ZPK. Silniční správní úřad dále žalobci uložil povinnost nahradit náklady správního řízení ve výši 1 000 Kč.

2. Žalovaný následně rozhodnutím ze dne 19. 10. 2020, sp. zn. 5400/OD/2020/354345-Ro-/20/ (dále jen „napadené rozhodnutí“), podle § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) prvostupňové rozhodnutí změnil tak, že do výroku č. I. písm. A) a B) doplnil text: „...tzn, užil místní komunikaci jiným než obvyklým způsobem nebo k jiným účelům, než pro které je určena bez povolení zvláštního užívání komunikace.“. Ve zbytku prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

II. Stanoviska účastníků řízení

3. Žalobce se domáhá zrušení správních rozhodnutí obou stupňů a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Namítá, že se stal vlastníkem stavebního výtahu až dne 16. 3. 2020, kdy byl výtah již umístěn na ulici Špitálka. Žalobce obratem kontaktoval dotčené orgány státní správy, od kterých si vyžádal potřebná vyjádření a závazná stanoviska. Následně obdržel souhlasná stanoviska s umístěním stavebního výtahu od Brněnských komunikací, a.s., Policie ČR a Magistrátu města Brna. Tyto dokumenty pak žalobce společně s žádostí o vydání rozhodnutí o zvláštním užívání komunikace zaslal silničnímu správnímu úřadu, aby umístění výtahu na ulici Špitálka legalizoval. Jelikož žalobce doložil k žádosti veškeré potřebné podklady, byl v legitimním očekávání, že rozhodnutí o zvláštním užívání komunikace bude vydáno, proto nepřistoupil k odklizení výtahu. O tom, že byly splněny podmínky pro vydání rozhodnutí, svědčí také skutečnost, že dne 17. 6. 2020 bylo rozhodnutí skutečně vydáno. Argumentace žalovaného, že k prodlení správního orgánu s vydáním rozhodnutí od 16. 3. 2020 do 17. 6. 2020 vedly následky vyhlášení nouzového stavu z důvodů pandemie koronaviru, není na místě. A to zejména s ohledem na to, že žalovaný nepřihlédl ke skutečnosti, že žalobce nemohl odtažení výtahu zajistit, jelikož nebyla k dispozici odborná firma, která by rozebrání a odvoz výtahu v době nouzového stavu zajistila. Pokuta ve výši 30 000 Kč pak tuto skutečnost vůbec nereflextuje, a je tudíž nepřiměřeně přísná. V neposlední řadě pak nelze souhlasit se závěrem žalovaného, že žalobce osadil dopravní značky neoprávněně. Žalobce totiž získal souhlasné stanovisko

Policie ČR, Magistrátu města Brna a Brněnských komunikací, a.s. jako správce pozemní komunikace, přičemž mu byly současně dopravní značky předány.

4. Žalovaný ve svém vyjádření odkazuje na napadené rozhodnutí a navrhuje, aby soud žalobu zamítl. Dále uvádí, že se žalobce měl zajímat ještě před převodem vlastnictví výtahu, zda bylo vydáno příslušné povolení k jeho umístění na chodníku. Po dobu, kdy si vyřizoval povolení, nebyl oprávněn výtah na chodníku ponechat. Žalobce se dovolává zásady legitimního očekávání, na druhé straně ji však odmítá, když tvrdí, že případ je specifický a nelze ho při stanovování pokuty srovnávat s jinými případy, jeho tvrzení jsou tak účelová.
5. Žalobce v replice k vyjádření žalovaného dodává, že legitimně očekával, že dojde k vydání rozhodnutí o zvláštním užívání pozemní komunikace, jelikož k žádosti doložil všechny potřebné podklady, nejedná se proto o účelové tvrzení. Stejně tak není účelovým i tvrzení žalobce, že tento případ nelze pro jeho specifickou srovnávat s jinými případy, v kontextu zjišťování výše uložené pokuty. Žalovaný tak účelově vytrhává vyjádření žalobce z kontextu.

III. Posouzení věci krajským soudem

6. Krajský soud v Brně na základě včas podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2, věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů; dále jen „s. ř. s.“), jakož i řízení předcházející jeho vydání. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Ve věci rozhodl bez nařízení jednání za splnění zákonných podmínek (§ 51 odst. 1 s. ř. s.). Při rozhodování soud vycházel z obsahu správního spisu, nad jehož rámec nebylo potřeba provádět dokazování.
7. Soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
8. Podle § 42b odst. 1 písm. b) ZPK se právnická nebo podnikající fyzická osoba dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 25 odst. 1 až 7 užije bez povolení zvláštního užívání dálnici, silnici nebo místní komunikaci jiným než obvyklým způsobem nebo k jiným účelům, než pro které jsou určeny, anebo nedodrží podmínky stanovené v povolení zvláštního užívání nebo v opatření obecné povahy podle § 24b.
9. Podle § 42b odst. písm. i) ZPK se právnická nebo podnikající fyzická osoba dopustí přestupku tím, že na dálnici, silnici nebo místní komunikaci provádí činnost, která je podle § 19 odst. 2 písm. a) až g) zakázána. Podle § 19 odst. 2 písm. a) ZPK je na dálnicích, silnicích a místních komunikacích zakázáno neoprávněně odstraňovat, zakrývat, přemísťovat, osazovat nebo pozměňovat dopravní značky a dopravní zařízení, anebo na těchto věcech cokoliv umísťovat.
10. Dle názoru soudu pak ze spisového materiálu, zejména z protokolů o provedených kontrolách a přiložené dokumentace, vyplývá, že žalobce naplnil znaky skutkové podstaty namítaných přestupků. To ostatně ani sám žalobce nerozpорије, „pouze“ v žalobě uvádí další skutečnosti, které dle něj vylučují vznik jeho odpovědnosti za spáchané přestupky nebo vedou k zániku této odpovědnosti.
11. Skutečnost, že stavební výtah byl na ulici Špitálka umístěn již předcházejícím vlastníkem, nemůže mít vliv na odpovědnost žalobce. V době kdy došlo k spáchání přestupků, již byl žalobce vlastníkem předmětného stavebního výtahu a dalšího stavebního materiálu

tvorícího zábor. Žalobce věděl nebo minimálně vědět měl, že výtah je na dané ulici umístěn nelegálně. Povědomí žalobce o nezákonném umístění výtahu v ulici Špitálka pak vyplývá hned z několika skutečností. S žalobcem bylo již v listopadu 2018 zahájeno správní řízení ve věci zřízení záboru na ulici Špitálka, tvořeného předmětným stavebním výtahem (v době tohoto řízení však žalobce ještě nebyl vlastníkem stavebního výtahu). Silniční správní úřad v důsledku těchto událostí vyvěsil na výtahu dne 26. 2. 2020 (tedy před datem prodeje) Výzvu k odstranění nepovoleného zvláštního užívání místní komunikace. V neposlední řadě pak o povědomí žalobce o nelegálnosti záboru svědčí také skutečnost, že ihned po nabytí vlastnického práva k výtahu začal činit kroky k legalizaci jeho umístění v ulici Špitálka. Žalobce měl předně požadovat, aby předchozí vlastník umístění výtahu před prodejem legalizoval, případně měl sám ihned po nabytí vlastnického práva zajistit odvoz výtahu do doby rozhodnutí silničního správního úřadu. Žalobce tak však neučinil a jako vlastník výtahu teď musí snášet negativní důsledky nelegálního umístění výtahu.

12. Soud nepřisvědčil ani k námitce žalobce, že legitimně očekával souhlasné rozhodnutí silničního správního úřadu, jelikož danou žádost podal se všemi potřebnými podklady. Soud předně pro úplnost uvádí, že jak z prvostupňového rozhodnutí, tak z napadeného rozhodnutí vyplývá, že žalobcem podaná žádost nebyla úplná a musela být doplňována. Zda byla žádost bezvadná nebo musela být doplněna, však není pro posouzení vlivu legitimního očekávání žalobce na jeho správní odpovědnost stěžejní.
13. Soud považuje za důležité zdůraznit, že veřejná oprávnění vznikají adresátům působení veřejné správy, až když příslušný správní úřad vydá rozhodnutí, kterým jim toto oprávnění udělí. Žalobce tak mohl se zvláštním užíváním komunikace spočívajícím ve vytvoření záboru započít až po tom, co mu silniční správní úřad udělil povolení zvláštního užívání komunikace. Zásada legitimního očekávání totiž nechrání žadatele v tom smyslu, že by nabýval práva, jež chce žádostí získat, ještě před samotným rozhodnutím správního orgánu jen proto, že se domnívá, že splnil zákonné podmínky. Chrání toliko žadatelovo očekávání, že správní orgán o jeho žádosti rozhodne stejným způsobem jako o stejných či obdobných žádostech. Argumentu žalobce nejde přisvědčit také proto, že bezvadnost podané žádosti je často pouze subjektivní domněnkou žadatele. Je proto na místě, aby správní orgán tuto žádost objektivně přezkoumal a teprve poté žadatele oprávnil k určité činnosti. Na těchto závěrech nemění nic ani skutečnost, že žalobce povolení zvláštního užívání komunikace následně dne 17. 6. 2020 skutečně obdržel.
14. Žalobce dále uvádí, že silniční správní úřad nedodržel lhůtu 30 dní pro vydání rozhodnutí, jelikož žalobce podal žádost o vydání povolení zvláštního užívání komunikace 16. 3. 2020 a silniční správní úřad vydal rozhodnutí až 17. 6. 2020, tedy za 3 měsíce. K tomu soud uvádí, že lhůty vymezené v § 71 odst. 3 správního řádu jsou pouze lhůtami pořádkovými. Jejich překročení může mít za následek toliko nečinnost správního orgánu, proti níž se může žalobce bránit samostatnými právními prostředky (viz § 80 správního řádu a § 79 a násl. s. ř. s.). Na tom, že žalobce do doby rozhodnutí správního orgánu nemohl disponovat oprávněním ke zvláštnímu užívání komunikace, tato skutečnost nemůže nic změnit. Je navíc nutné přihlídnout ke skutečnosti, že v průběhu lhůty k vydání rozhodnutí byl vyhlášen nouzový stav spojený s pandemií onemocnění Covid-19, na což reagovalo Ministerstvo vnitra dne 19. 3. 2020 stanoviskem, ve kterém připustilo prodloužení pořádkových lhůt. V souladu s usnesením vlády ze dne 15. 3. 2020, č. 217,

měly správní orgány prioritizovat agendy, jejichž výkon musí být kontinuálně zajišťován a to zejména k zajištění chodu veřejné správy a služeb veřejné správy v nezbytně nutném rozsahu. Ostatní agendy byly vykonávány v rozsahu omezeném. Z tohoto vyplývá, že chod silničního správního úřadu byl danými mimořádnými opatřeními narušen, prodlení úřadu s vydáním rozhodnutí se tak jeví jako legitimní.

15. Zde je potřeba zdůraznit, že i kdyby prodlení silničního správního úřadu s vydáním rozhodnutí nebylo možno označit za legitimní, nemělo by to vliv na správní odpovědnost žalobce. Ten by § 42 odst. 1 písm. b) a i) ZPK porušil i pokud by silniční správní úřad vydal rozhodnutí ve lhůtě 30 dní. Argumentaci žalobce prodlením silničního správního úřadu by bylo možné vnímat také tak, že žalobce očekával, že bude vlastnit nelegální zábor pouze po dobu 30 dní, avšak prodlením silničního správního orgánu tak činil dní 90, což by ho mělo zbavit správní odpovědnosti. Je však zcela zřejmé, že takové zdůvodnění není hodno jakékoliv právní ochrany. To je navíc umocněno faktem, že z žaloby nevyplývá, že by žalobce proti namítanému prodlení silničního správního úřadu brojil nástroji ochrany proti prodlení správního orgánu upravenými v § 80 správního řádu. Z tohoto důvodu se pak argumentace žalovaného jeví jako značně účelová.
16. Žalobce dále tvrdí, že nemohl zařídit odvoz stavebního výtahu, jelikož v důsledku vyhlášení nouzového stavu nebyla k dispozici žádná společnost, která by demontáž a odvoz výtahu byla schopna zajistit. Dle krajského soudu by tyto skutečnosti teoreticky bylo možné zohlednit toliko při stanovení sankce (z hlediska viny se jedná o skutečnosti irelevantní), ovšem žalobce nedoložil nic, co by nasvědčovalo tomu, že se skutečně snažil odvoz výtahu zajistit a že v danou chvíli neexistovala společnost, která by měla volné kapacity odvoz provést. Z tohoto důvodu se pak i toto tvrzení žalobce jeví jako zcela účelové. Soud má navíc vážné pochybnosti o tom, že po dobu 3 měsíců, kdy byl výtah v ulici Špitálka nelegálně umístěn, nebylo možné jeho odvoz zařídit. Kromě toho lze zopakovat, že žalobce se mohl vyhnout spáchání přestupku tím, že by před koupí trval na tom, aby prodávající odstranil právní vadu předmětu koupě spočívající v absenci veřejnoprávního oprávnění k jeho umístění v ulici Špitálka. Této vady si přitom byl žalobce zjevně vědom.
17. Soud nepřisvědčil ani tvrzení žalobce, že k umístění dopravního značení měl povolení. Podle § 77 odst. 5 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, stanoví přechodnou úpravu provozu na pozemních komunikacích příslušný správní orgán opatřením obecné povahy. Žalovaný (v této věci příslušný správní orgán) vydal dne 22. 7. 2019 stanovení přechodné úpravy provozu na místní komunikaci, č. j. 0306912/2019, kde je uvedeno, že „*stanovení je platné pouze jako součást Rozhodnutí, kterým bylo pravomocně povoleno zvláštní užívání komunikace*“. Je tedy zřejmé, že toto stanovení nebylo dostačující k umístění přechodného dopravního značení, čehož si žalobce musel být vědom. Souhlasné stanovisko Policie ČR ani správce komunikace Brněnské komunikace, a.s. pak žalobce k osazení dopravních značek neopravňovala.
18. Pokud jde o výši uložené pokuty, musí soud předeslat, že stanovení konkrétní sankce je předmětem správního uvážení žalovaného (tj. jeho diskrečního práva). Žalovanému je zákonem dána volnost při určení výše pokuty rozhodnout ve vymezených hranicích. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 3. 4. 2012, č. j. 1 Afs 1/2012 - 36, „[n]a rozdíl od posuzování otázek zákonnosti, jimiž se soud musí při posuzování správní věci k žalobní námitce zabývat, je oblast správní diskrece soudní kontrole prakticky uzavřena.“

Podrobit volné správní uvážení soudnímu přezkoumání při hodnocení zákonnosti rozhodnutí lze jen potud, překročil-li správní orgán zákonem stanovené meze tohoto uvážení, vybočil-li z nich nebo volné uvážení zneužil. Není však v pravomoci správního soudu, aby vstoupil do role správního orgánu a položil na místo správního uvážení uvážení soudcovské a sám rozhodl, jaká pokuta by měla být uložena. [...] Z judikatury Nejvyššího správního soudu přitom vyplývá, že při posuzování zákonnosti uložené sankce správní soud k žalobní námitce přezkoumá, zda správní orgán při stanovení výše sankce zohlednil všechna zákonem stanovená kritéria, zda jeho úvahy o výši pokuty jsou racionální, ucelené, koherentní a v souladu se zásadami logiky, zda správní orgán nevybočil z mezí správního uvážení nebo jej nezneužil, ale rovněž, zda uložená pokuta není likvidační [srov. např. usnesení rozšířeného senátu ze dne 20. 4. 2010, č. j. 1 As 9/2008 - 133, publikované pod č. 2092/2010 Sb. NSS, www.nssoud.cz, nebo nálezy Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 3/02 ze dne 13. 8. 2002 (N 105/27 SbNU 177; 405/2002 Sb.), nebo sp. zn. Pl. ÚS 38/02 ze dne 9. 3. 2004 (N 36/32 SbNU 345; 299/2004 Sb.); oba dostupné na <http://nalus.usoud.cz>]. Při hodnocení zákonnosti uložené sankce správními soudy není dán soudu prostor pro změnu a nahrazení správního uvážení uvážením soudním, tedy ani prostor pro hodnocení prosté přiměřenosti uložené sankce. Přiměřenost by při posuzování zákonnosti uložené sankce měla význam jediné tehdy, pokud by se správní orgán dopustil některé výše popsané nezákonnosti, v jejímž důsledku by výše uložené sankce neobstála, a byla by takříkajíc nepřiměřená okolnostem projednávaného případu.“

19. Při ukládání sankce postupoval silniční správní úřad podle § 41 přestupkového zákona, který stanoví, že pokud je ukládán trest za více přestupků v rámci společného řízení, uloží se podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejpřísněji trestný. Nejpřísněji trestným je přestupek podle § 42b odst. 1 písm. b) ZPK, za který lze uložit pokutu až 500 000 Kč. Silniční správní úřad uložil žalobci pokutu ve výši 30 000 Kč, což představuje pouze 6 % ze zákonného limitu. Výši sankce úřad odůvodnil rozsahem vytvořeného záboru, který nutil chodce vstoupit do vedlejší komunikace. Při druhé kontrole se pak na místě nacházel přechodový můstek z prken, ten však nebyl dostatečně pevný, aby po něm mohli chodci bezpečně projít, navíc nebyl zcela vhodný pro osoby se ztíženou pohyblivostí. Současně však bylo přihlédnuto také k tomu, že zábohem komunikace nedošlo ke způsobení žádné újmy. Silniční správní úřad navíc přihlédl k výši pokut ukládaných v obdobných případech. Žalobce pouze zcela obecně tvrdí, že jeho situace je specifická, a proto ji nelze srovnávat s jinými případy, nicméně nepoukazuje na žádná konkrétní specifika, která by činila srovnání ze strany silničního správního úřadu nepřipadným. Kromě toho je nutno zdůraznit, že účelem daného srovnání bylo mimo jiné naplnění legitimního očekávání adresátů veřejné správy (včetně žalobce), že bude v obdobných případech postupováno obdobně. .
20. Z odůvodnění prvostupňového rozhodnutí zcela jasně vyplývá, čím se silniční správní úřad řídil při výpočtu pokuty, tyto úvahy jsou racionální a ucelené. Silniční správní úřad zohlednil zákonem stanovená kritéria a s ohledem na závažnost jednání žalobce uložil pokutu při spodní hranici základní sazby – pokuta tvoří pouze 6 % maximální možné výše sankce. Soud proto nedospěl k závěru, že by výše pokuty byla nepřiměřená k okolnostem tohoto případu, a proto neshledal její nezákonnost.

IV. Shrnutí a náklady řízení

21. Krajský soud na základě shora provedeného posouzení neshledal žalobu důvodnou, a proto ji ve smyslu § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

22. O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 23. února 2022

JUDr. Jaroslava Skoumalová v. r.
předsedkyně senátu